

Nr2
2019

VIA

STOCKHOLMS HAMNAR

BETYDANDE BESÖKARE

Kryssningstrafikens ekonomiska effekt för Stockholm

FOTOGRAF MED FLYT ➡ NYTT I STOCKHOLM NORVIK HAMN ➡ JOACHIM GLASSELL PÅ MARITIMT FORUM

Branschens miljöarbete förtjänar att lyftas fram

Under våren har media granskat sjöfartens utsläpp. Jag välkomnar granskningen, men vill understryka att man bör jämföra olika transportslag på ett rättvisande sätt. Sjöfarten är mycket konkurrenskraftig när det gäller hållbara transporter. Samtidigt försöker vi inte dölja att miljöpåverkan är en faktisk utmaning som vi kommer att fortsätta arbeta med för att minska den. Våra insatser bygger på ett lagarbete med våra kunder och kommer ytterst från vår ägare Stockholms stad. Det råder ingen tvekan om att vi har detta mycket högt upp på

vår agenda.

Stora investeringar har gjorts i Värtahamnen i Stockholm för att kunna erbjuda landström till den reguljära trafiken – färjorna. Stockholms Hamnar erbjuder ett bidrag på en miljon kronor för fartyg som byggs om för att kunna använda befintliga anläggningar.

Att fyra av Tallink Siljas fartyg kopplar upp sig under året är en betydande förbättring och innebär att andelen färjeandel som är uppkopplade tredubblas.

Det finns många initiativ bland hamnar och kryssningsrederier för att se hur man

tillsammans kan arbeta med samtliga miljöfrågor. I början av maj skrev Östersjöns alla hamnar under ett manifest om att tillsammans arbeta aktivt för en hållbar kryssningstrafik och turism i vår region.

Än är inte alla lösningar på plats, men jag känner stolthet för det arbete vi gör.

Trevlig läsning! ☺

Thomas Andersson, vd
Stockholms Hamn

DET HÄR ÄR STOCKHOLMS HAMNAR

8500

ton...

...uppskattas den årliga minskningen av koldioxidutsläppen att bli till följd av att fyra färjor börjar elansluta i Värtahamnen.

1 100

arbetstillfällen...

...beräknas kryssningspassagerarnas vistelse med hotell, mat, sightseeingturer, transporter, shopping med mera att generera.

1,87

miljarder kronor...

...beräknas den totala ekonomiska effekten av kryssningstrafiken i Stockholmsregionen att vara per år.

REDAKTION

Redaktion: Ingrid Hansson/Stockholms Hamnar och Katarina Brandt/ETC Kommunikation

Grafisk form: ETC Kommunikation

Layout och produktion: ETC Kommunikation

Tryck: Brand Factory 2019

Ansvarig utgivare: Thomas Andersson/
Stockholms Hamnar

Omslagsbild: Niklas Björling

PRENUMERERA

Tidningen VIA Stockholms Hamnar utkommer med fyra nummer per år. Gratis prenumeration kan beställas via info@stockholmshamnar.se.

Genom att du prenumererar på tidningen VIA godkänner du Stockholms Hamnars hantering av personuppgifter.

Läs mer på:

www.stockholmshamnar.se/personuppgifter

FÖLJ OSS!

Följ Stockholms Hamnar på

- Facebook
- Instagram
- Twitter
- LinkedIn

SMARTARE MED EL FRÅN LAND

📍 **VÄRTAHAMNEN**
2019-05-02 KL 11:00

Till sommaren kommer Tallink Siljas båda Helsingforsfartyg Silja Symphony och Silja Serenade att kunna kopplas till miljövänlig landström, så kallad grön el, under hamntiden i Värtahamnen. Det betyder att fartygen inte behöver ha någon maskin igång för att alstra ström. Tack vare landanslutningen till el förbättras miljön både lokalt och globalt genom att minska utsläppen av växthusgaser och föroreningar. Samtidigt minskar buller och vibrationer till viss del. Anslutningen görs via en högspänningslösning på 11 kV enligt den nya internationella standarden IEC/IEEE 80005-1:2012. På tur står även Tallink Siljas fartyg Baltic Queen och Victoria som får landanslutning senare under året. ⚡

MED FOKUS PÅ FOTOGRAFEN

Stockholms Hamnars "hus-fotograf" Per-Erik Adamsson rör sig hemtamt i Stockholms Hamnars hamnar. Sedan 2007 jagar han det perfekta ljuset och de rätta vinklarna för att i bild fånga människor, miljöer och livet i hamnen.

TEXT: KATARINA BRANDT
FOTO: NIKLAS BJÖRLING

Per-Erik har många spännande uppdrag som fotograf, bland annat för Stockholms Hamnar.

Okt 2018

Löven skiftar färg och skärgården har klätt upp sig i sin vackraste höstskrud. I går fick Per-Erik en förfrågan om att ge sig ut och fotografera de tre fyrar som Stockholms Hamnar äger och förvaltar. Väderprognosen för de närmaste dagarna hotar med storm, vilket betyder att de vackra löven snart kan vara ett minne blott. Jobbet måste utföras på en gång och Per-Erik kontaktar därför servicegruppen på Stockholms Hamnar. Dagen efter åker Per-Erik och Sören Engström tillsammans ut i skärgården.

– I mitt jobb gäller det att kunna vara flexibel då förutsättningarna kring väder och vind kan förändras väldigt snabbt.

Per-Erik har många spännande uppdrag utöver dem för Stockholms Hamnar. Bland annat samarbetar han med Lars Lerin, Karin Mamma Andersson och Linn Fernström som är några av landets mest kända konstnärer.

Nov 2018

Att dokumentera vardagen i containerterminalen i Frihamnen är ett återkommande uppdrag för Per-Erik. Så också denna dimmiga novembermorgon när han tålmodigt får vänta på att solens första strålar ska titta fram och väcka hamnen till liv.

– Här i containerhamnen är förhållandena lite speciella och det är mycket jag måste ta hänsyn till. Stora arbetsfordon rör sig på området och jag får inte vara överallt. Då kan det vara bättre att sikta högt och ge sig upp i en kran. Speciellt när jag ska ta bilder på Stockholms inlopp och de fartyg som är på väg. En gång landade jag med en helikop-

ter mitt bland alla containrar. Med tillstånd från Stockholms Hamnar förstås!

Dec 2018

Per-Erik har fått i uppdrag att fotografera Securitas medarbetare som arbetar för att upprätthålla säkerheten i Frihamnen. Det innebär att han följer vakterna på kajronder när de söker av hamnområden efter farliga föremål och ämnen och kollar behörighet på alla som ska in på området. Han får också hänga med en hundförare som kollar last.

– Bilderna jag tar i dag dokumenterar olika moment i vakternas arbete ute på fältet och ska användas i utbildningssyfte både internt och externt.

Jan 2019

Det Per-Erik uppskattar mest med sitt uppdrag för Stockholms Hamnar är alla spännande möten och samarbeten, men också att få vara med bakom kulisserna i både tänkbara och otänkbara situationer.

– Under de senaste åren har jag varit delaktig i Stockholms Hamnars stora utvecklingsprojekt och med mina bilder fått beskriva arbetet med byggnationen av Värtahamnen, Kapellskärs hamn och nu även Stockholm Norvik Hamn. Det är roligt att få vara med i ett projekt från det att spaden sätts i jorden och hela vägen fram till invigningen.

Feb 2019

Framväxten av nya Stockholm Norvik Hamn ska dokumenteras från ovan och med öppen dörr tar Per-Erik bilder

Per-Erik Adamsson dokumenterar Stockholm Norvik Hamn från ovan.

FOTO: STOCKHOLMS HAMNAR

från helikoptern. Just helikopterfotograferingar kräver mycket förarbete. Dels tät kontakt med meteorologer för att säkerställa att vädret tillåter fotografering, dels med Luftfartsverket som måste ge tillstånd för att helikoptern ska kunna flyga på olika nivåer. Efteråt ska alla bilder skickas till Lantmäteriet för godkännande.

Mars 2019 Per-Erik har tagit bilen till Stockholm Norvik Hamn för fotografering av medarbetare i projektet. I dag ska han både ta gruppbilder i olika konstellationer och enskilda porträtt. En liten, provisorisk studio är uppsatt vid tullvisitationen med en fondvägg som ger en enhetlig bakgrund till

bilderna.

– Under årens lopp har jag hittat lite tricks för att få människor att känna sig mer bekväma inför en porträttfotografering. Jag försöker till exempel ta en bild ganska snabbt, nästan innan personen ifråga hinner ställa upp sig framför kameran. Ofta är det just den här första bilden som blir bäst och sedan används. Jag försöker också bjuda in till delaktighet genom att visa bilderna för dem som fotograferats och säkerställa att de är nöjda.

April 2019 Solcellsanläggningen på Banankompaniets byggnad i Frihamnen ska dokumenteras i bild och Per-Erik är

på väg upp på taket. Den här gången sätter dock måsarna käppar i hjulet. Deras häckningstid har just startat och de uppträder så aggressivt att han är tvungen att fly hals över huvud för att inte bli attackerad. För att ändå kunna genomföra uppdraget hyr Per-Erik en skylift och fotograferar anläggningen därifrån.

– De allra flesta jag träffar i mitt arbete är vänliga och tillmötesgående. Mötet med de ilska måsarna tillhör helt klart undantagen.

Per-Erik är en både produktiv och dedikerad fotograf. Bara under det senaste halvåret har hans arbete genererat över 16 000 bilder som förmedlar en bild av vardagen i Stockholms Hamnars hamnar. [↪](#)

FOTO: STOCKHOLMS HAMNAR / PER-ERIK ADAMSSON

Nya och större ytor i Kapellskärs hamn

Under de senaste åren har godsvolymerna genom Kapellskärs hamn ökat stadigt och det visade även siffrorna under årets första kvartal.

– Utöver godsökningen går också omlastningsverksamheten som vi startade för ett par år sedan riktigt bra. I höstas förnyade vi vår maskinpark med en ny reach stacker och två nya dragbilar. Nu

förbereder vi för att utöka omlastningsområdet för att kunna utveckla vår service ytterligare, berättar Peter Lundman, driftchef i Kapellskärs hamn.

Parallellt har också en modernisering av servicekajen pågått. Kapellskärs hamn har nu två nya servicekajer för bogserbåtar och myndighetsfartyg.

Köp slusskort på webben – spara 100 kr!

Säsongskort till Hammarbyslussen köper du smidigast på stockholmshamnar.se/slusskort

Sjönära kontor i Frihamnen

Vill du etablera dig i en anrik hamnmiljö? Just nu finns fina lokaler lediga i kontorshotellet Stockholm Maritime Business Centre i Magasin 3 i Frihamnen. Kontakta ledigalokaler@stockholmshamnar.se

Fira Frihamnen 21 september

Frihamnen fyller 100 år och i samband med det öppnar Stockholms Hamnar och Stockholms stad upp Frihamnen och visar tidens förändring och framtiden som passagerarhamn och kreativ publik mötesplats. Håll utkik efter mer information på stockholmshamnar.se.

Fyren på Blockhusudden

Blockhusuddens fyr är en av Stockholms Hamnars tre fyrar. 1912 blev fyren först i världen att förses med solventil som stryker gastillförseln under dagtid för att vid mörker återigen släppa på gasen till fyrlyktan. 1995 elektrifierades fyren och gasutrustningen monterades bort.

Internationellt fyrnummer: C6556

Fyrkaraktär: FI(2) WRG 6s. Betyder att den ger ifrån sig två blink var sjätte sekund.

Byggår: 1905

Lyshöjd: 5,6 meter ö.h.

FOTO: STOCKHOLMS HAMNAR / PER-ERIK ADAMSSON

FOTO: SVERIGES SKEPPSMÄKLAREFÖRENING

Skeppsmäklareföreningen 100 år

Stockholms Hamnar gratulerade Sveriges Skeppsmäklareförening som firade sitt 100-årsjubileum i Värtaterminalen tillsammans med över 200 gäster.

Kraften kommer från solen

FOTO: NIKLAS BJÖRNING

För att öka användandet av förnybar energi satsar Stockholms Hamnar på solceller. I dag har företaget fem solcellsanläggningar och planer på att anlägga fler.

Stockholms Hamnars första solcellsanläggning invigdes 2013 och ligger på Magasin 6 i Frihamnen. Den är en av Stockholms största solcellsanläggningar på tak och lockar regelbundet studiebesök från många länder. Stockholms Hamnar

anordnar även egna visningar – senast nu i maj när flera nyfikna besökare var uppe på taket för att titta närmare på anläggningen.

Den andra anläggningen som installerades finns i Nynäshamns hamn. Den togs i bruk 2014 och är ungefär hälften så stor som den på Magasin 6 i Frihamnen. I dagsläget finns ytterligare tre anläggningar som ligger i Kapellskärs hamn, på Värtaterminalens tak och ytterligare en i Frihamnen. 2018 producerade Stockholms Hamnars solcellsanläggningar totalt 538 000 kWh. Det motsvarar årsförbrukningen av direktverkande el för 20 genomsnittliga svenska villor.

I nya Stockholm Norvik Hamn förbereds alla byggnader för installation av solceller och där kommer även de belysta sjömärkesskärmar i farleden att drivas av solceller. ☀

FRIHAMNEN – MAGASIN 6

- 885 solpaneler
- Total solcellsytta: 1 400 m²

FRIHAMNEN – BANANKOMPANIET

- 275 solpaneler
- Total solcellsytta: 440 m²

VÄRTAHAMNEN – VÄRTATERMINALEN

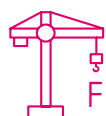
- 166 solpaneler
- Total solcellsytta: 270 m²

NYNÄSHAMNS HAMN – HAMNKONTORET

- Drygt 500 solpaneler
- Total solcellsytta: 800 m²

KAPELLSKÄRS HAMN – TULLVISITATIONEN

- 255 solpaneler
- Total solcellsytta: 400 m²

FRAMTIDSBYGGEN

Ett år kvar till invigningen av Stockholm Norvik Hamn

Tiden går fort och den 2 maj nästa år invigs Sveriges nya godshamn. Nu går arbetet framåt i en rasande fart och en av de riktigt stora milstolparna är redan passerade.

I oktober 2018 inleddes arbetet med att maskinlägga marksten på Stockholm Norvik Hamns 234 000 kvadratmeter stora logistikyta. Beläggningen består av låsbar marksten i betong på asfaltsgrund, som ska ge ett tåligare ytskikt, mindre spårbildning och färre sprickor och sättningar. Närmare 1 500 kvadratmeter marksten läggs per dag och arbetet utförs med en liten truck som lyfter och placerar ut en kvadratmeter åt gången.

Den första byggnaden, tullvisitationen,

FOTO: STOCKHOLMS HAMN AB / PER-ERIK ADAMSSON

Stenläggningen i Stockholm Norvik Hamn är Sveriges största markstensprojekt någonsin.

är färdig. Nu pågår arbetet med hamnens huvudbyggnad och en intilliggande verkstad, som bland annat kommer att ta hand om de höga truckar som kör containrar. Under sommaren påbörjas arbetet med de återstående två byggnaderna. Det är en incheckningsbyggnad för roro-verksamheten, samt en byggnad som Livsmedelsverket ska disponera för kontroll av importerade varor.

Nyligen passerades en av de riktigt stora milstolparna i Stockholm Norvik Hamn i

och med att den 450 meter långa containerkajen stod klar. Ute på kajen läggs kranspår och det pågår montering av pollare, avkörningsskydd, stegar och fendrar.

De flesta belysningsmaster står redan på plats och har försetts med energisnål LED-belysning. ☀

KLIRRI KASSAN

Hur nöjda är de internationella kryssningspassagerarna med sina besök i Stockholm och hur stor är egentligen deras roll som inkomstkälla för Stockholmsregionen? Dessa och många andra frågor besvaras i en ny, oberoende undersökning som nätverket Cruise Baltic genomfört i över 20 hamnstäder.

TEXT: KATARINA BRANDT
FOTO: NIKLAS BJÖRLING

ryssningstrenden håller i sig och under 2017 kryssade 26 miljoner människor världen över. Det är nästan en fördubbling sedan 2009, enligt organisationen Cruise Lines International Association. Även i Sverige är trenden tydlig. Stockholm, som är landets största destination för internationell kryssningstrafik, fick under förra årets kryssningssäsong besök av cirka 623 000 passagerare.

Det är ett rekord som kommer att slås även i år när antalet passagerare förväntas öka med runt 27 000.

En ekonomisk effekt på nästan 2 miljarder kronor och 1 100 arbetstillfällen

En fråga som då och då diskuteras är på vilket sätt och hur mycket kryssningspassagerarna bidrar till regionens ekonomiska tillväxt. Under 2018 genomförde nätverket Cruise Baltic, med hjälp av undersökningsföretaget GP Wild, en undersökning som visar kryssningsindustrins totala ekonomiska effekt i Stockholmsregionen. Undersökningen genomfördes även i ett 20-tal andra hamnstäder. I Stockholm svarade 1 697 kryssningspassagerare och 617 besättningsmän som besökte Stockholms Hamnars hamnar under 2018 på undersökningen.

Siffrorna i undersökningen talar sitt tydliga språk och visar att kryssningsindustrin genererar ett stort bidrag till Stockholmsregionen. Allt som allt innebär passagerarnas vistelse med hotell, mat, sightseeingturer, transporter, shopping med mera, en ekonomisk effekt på nästan 2 miljarder kronor och 1 100 arbetstillfällen.

– Kryssningsundersökningen ger oss information om hur mycket kryssningspassagerare och besättning spenderar under sitt besök i Stockholm. Den visar tydligt att vi faktiskt får någonting tillbaka när vi visar upp vår fina destination, säger Stefan Scheja som är kryssningsansvarig i Stockholms Hamnar.

Under 2018 kom 623 000 kryssningspassagerare och 240 000 besättningsmän till Stockholms Hamnars hamnar.

➤ **Stockholm har en nöjdhetsgrad som ligger på topp**

Undersökningen visar i korthet att under 2018 kom 623 000 kryssningspassagerare och 240 000 besättningsmän till Stockholms Hamnars hamnar. Tillsammans spenderade de över 600 miljoner kronor under sitt besök. Dessutom spenderade kryssningsrederierna sammanlagt 270 miljoner kronor på hamnavgifter, lotsavgifter och farledsavgifter i Stockholm.

De totalt 870 miljoner som spenderades av passagerare, besättning och kryssningsrederier har en stor betydelse för sysselsättning

och intäkter med en ekonomisk effekt på 1,87 miljarder kronor och 1 100 arbetstillfällen.

De flesta kryssningspassagerare kommer från Tyskland, USA och Storbritannien. Den typiske Stockholmsbesökaren är 57 år och reser tillsammans med en person. Tre av fyra passagerare som reste till Stockholm var extremt eller mycket nöjda med besöket jämfört med deras förväntningar och hela 97 procent kan tänka sig rekommendera Stockholm som destination till vänner.

Dagspassagerarna spenderar i snitt 760 kronor per person. Turn-around-passagerare, alltså de passagerare som börjar eller avslutar sin kryssning i Stockholm, spenderar i snitt 2 700 kronor per person.

Även besättningen spenderar pengar i land

Under året kom totalt 241 100 besättningsmän till Stockholm. Av dessa gick 35 procent (84 400) i land under sitt besök och spenderade i snitt 500 kronor per person.

– För mig var det en positiv överraskning att en stor andel av besättningen väljer att gå i land och då spende-

”Undersökningen fungerar som en motvikt till de som säger att kryssningspassagerarna snålar i hamn.”

Kryssningsindustrin genererar nästan 2 miljarder kronor och 1100 arbetstillfällen till Stockholmsregionen.

”Som jag ser det har besättningen en viktig roll som värdar för Stockholm.”

rar så mycket som de faktiskt gör. Som jag ser det har besättningen en viktig roll som värdar för Stockholm. Är de nöjda och talar gott om sitt besök ombord får vi en positiv effekt i dubbel bemärkelse, säger Stefan Scheja.

Även Nynäshamn har haft glädje av undersökningen där kryssningstrafiken har sett en positiv utveckling och engagerat det lokala näringslivet. En del av passagerarna väljer att stanna i Nynäshamn under sitt besök och spenderar pengar där istället för i Stockholm. Hela 69 procent kan tänka sig att rekommendera Nynäshamn som destination till vänner.

– Undersökningen fungerar som en motvikt till de som säger att kryssningsspassagerarna snålar i hamn. Den visar också att besättningen är en stor intäktskälla och att Stockholm har en nöjdhetsgrad som ligger på topp jämfört med andra destinationer i Östersjön, berättar Stefan Scheja.

Hårda miljökrav jämfört med världshaven

Även om undersökningen visar att kryssningstrafiken är en stor ekonomisk tillgång för Stockholmsregionen, finns det åsikter

om fartygens miljöpåverkan. Stockholms Hamnar försöker hela tiden ligga steget före och arbetar kontinuerligt med att hitta nya lösningar. Mycket handlar om att uppmuntra rederierna till att genomföra åtgärder som minskar fartygens miljöpåverkan.

I Stockholm kan fartygen sedan länge lämna svart- och gråvatten, det vill säga toalett-, dusch- och diskvatten, och tömningen ingår i hamnavgiften. Majoriteten av alla kryssningsfartyg väljer att lämna avloppsvatten i Stockholms hamnar. De internationella regelverken för utsläpp i Östersjön skärptes från 2019 för nya fartyg och skärps från 2021 för existerande fartyg. Ett förbud innebär att alla passagerarfartyg antingen ska lämna avloppsvatten i land eller vara utrustade med godkända reningsanläggningar där kraven på rening är högre än idag.

I hamnavgiften ingår även att fartygen kan lämna sina sopor och de som lämnar sorterat avfall får rabatt på hamnavgiften. Fartyg som drivs med LNG (flytande naturgas) får rabatterad hamnavgift, liksom de som minskar sina utsläpp av kväveoxid.

I dag elansluter skärgårds- och charterbåtarna vid kaj i Stockholms hamnar liksom flera av Viking Lines och Tallink Siljas fartyg. ➡

➤ I Nynäshamns hamn elansluter ett av Polferries fartyg som går till Polen. Åtgärden minskar buller och utsläpp genom att hjälpmotorerna kan stängas av. Stockholms Hamnar arbetar just nu med en handlingsplan för att även kunna erbjuda större kryssningsfartyg elanslutning vid kaj.

– När man tittar på hållbar turism så är det viktigt att kunna visa på att man har en produkt som hela tiden jobbar aktivt med hållbarhet. Rederiernas insatser omfattar både stort och smått, från att de tar bort sugrör i plast till att de ser över med vilket bränsle motorerna drivs. Östersjön har hårda miljökrav jämfört med världshaven och med olika typer av rabatter ger vi incitament till rederierna att prestera ännu bättre än gällande krav, säger Stefan Scheja. ☞

Sveriges mest populära museum får ett uppsving

Trycket är extra högt på Vasamuseet under sommarmånaderna och man räknar med att hälften av årets 1,5 miljoner besökare kommer under perioden juni–augusti.

– Kryssningspassagerarna ger oss ett riktigt uppsving, säger Mathias Andersson som är verksamhetsutvecklare och marknadsansvarig på Vasamuseet. Vi anpassar och förbereder oss på flera sätt, bland annat genom att anställa och utbilda sommarpersonal till våra publika verksamheter. Vi ökar även antalet guidade visningar och lägger till fler språk. Från den 1 juni öppnar vi dessutom museet redan halv nio på morgonen. Vid besöket får de tid över att både fika och handla i vår museibutik där böcker, handdukar och t-shirts är det som går mest. ☞

FÖRDJUPNING

FOTO: STOCKHOLMS HAMNAR / PER-ERIK ADAMSSON

Kryssningssamarbeten över gränserna

Stockholms Hamnar deltar i flera olika kryssningssamarbeten i syfte att öka intresset för Östersjön som kryssningsdestination och sätta Stockholm på kartan över attraktiva städer att besöka.

Cruise Europe. I nätverket Cruise Europe hanterar Stockholms Hamnar den mesta marknadsbearbetningen och arbetar med att sätta Stockholm på kartan över attraktiva kryssningsdestinationer. Målen är långsiktiga för att arbeta in nya marknader och att öka antalet turnaround, vilket innebär att passagerare inleder och/eller avslutar sin kryssning i den hamnen och därför ofta väljer att spendera en extra dag och natt i land.

Cruise Baltic. Stockholms Hamnar deltar i nätverket Cruise Baltic och har tillsammans med de andra länderna i Östersjön gått samman för att skapa ett attraktivt kryssningsmål. Tillsammans erbjuder nätverket en mängd destinationer, sevärdheter och upplevelser för alla typer av passagerare. När Cruise Baltic grundades 2004 var det 12 destinationer kring Östersjön som samarbetade. I dag har antalet destinationer utökats till 29.

European Cruise Council, ECC. ECC representeras av de ledande aktörerna inom kryssningsbranschen som verkar i Europa och Stockholms Hamnar är en av aktörerna som deltar. Rådet arbetar för aktörernas intressen i nära samarbete med EU-kommissionen och Europaparlamentet. ☞

FOTO: NIKLAS BJÖRLING

Independent kostym är Nordens största kostymförråd och hyr ut kostymer till både företag och privatkunder

Garderob utöver det vanliga

HYRESGÄST

Independent kostym

INTERVJUAD

Lotta Wikberg Sjöström, vice vd
och operativt ansvarig

HYRESGÄST SEDAN 2007

LOKALEN

1 800 kvadratmeter i Magasin 5
i Frihamnen

Vilken typ av verksamhet bedriver ni?

– Vi är Nordens ledande kostymförråd och förvaltar med våra hundratusentals kostymer, med tillhörande accessoarer och skor, arvet av svensk film- och teaterhistoria. Det gör oss till en riktig guldgruva för kostymörer, stylister och andra som arbetar professionellt inom film, tv, teater och reklam och är på jakt efter tidsenliga kläder till sina produktioner. Vi vänder oss också till eventbolag, företag och privatpersoner som behöver hyra kostymer till en fest eller ett event med ett speciellt tema.

Hur ser samarbetet med Stockholms Hamnar ut?

– Vi har en jättefin kontakt med Stockholms Hamnar kring allt som har med det löpande underhållet att göra. Just nu har man precis avslutat ett stort arbete med att byta ut alla larm i huset. Vi har även tagit ett riktigt krafttag kring brandsäkerheten i våra lokaler, vilket initierades av Stockholms Hamnar.

Vad uppskattar du med läget?

– Jag älskar verkligen att vi ligger i en hamn och tycker att det känns väldigt exotiskt och stämningsfullt att komma cyklande på morgonen och mötas av båtarna, containrarna och livet i hamnen. Vårt läge har även öppnat upp för nya, givande samarbeten med andra av Stockholms Hamnars hyresgäster. Ett exempel är speditörsföretaget HRX som hjälper oss med snabba transporter till bland annat Finland där kostymörerna gärna hyr kläder av oss. De som jobbar med större produktioner ser också ett värde i att vi ligger nära SVT:s kostymlager i Magasin 3. [↗](#)

Läs mer om Independent kostym på www.independentkostym.se

Joachim Glassell

En surdegsbakande statsvetare som alltid velat arbeta i gränslandet mellan politik och näringsliv. VIA har träffat Joachim Glassell som sedan 2016 håller i rodret och axlar rollen som vd för Maritimt Forum.

TEXT: KATARINA BRANDT
FOTO: NIKLAS BJÖRLING

MARITIMT FORUM ÄR en medlemsorganisation som funnits sedan 1996 och vars syfte är att främja och synliggöra sjöfarten och den maritima näringen. Organisationen identifierar och driver målinriktat frågor och verkar för ökad kunskap om maritima verksamheter.

– Vi arbetar för att öka samverkan mellan maritima aktörer och för att bygga starka nätverk. Förutom sjöfart, hamnar, logistik och godstransporter ska vi även lyfta fram marin teknologi och innovation samt sjöfartens besöksnäring. Forskning, hållbarhet och utbildning är viktiga bitar i samtliga områden. Vi verkar på bredden och våra med-

lemmar representerar olika delar av samhället.

Joachim är statsvetare i grunden och har en magister i politisk filosofi. Han har arbetat tio år inom politiken i Regeringskansliet och några år på Svensk Handel som näringspolitisk expert.

– Det som lockade mig med jobbet på Maritimt Forum var att jag såg en enorm potential inom sjöfarten som vi inte använder fullt ut. Jag kände också att mina erfarenheter från politiken och arbetet mellan näringsliv och samhälle skulle kunna komma till användning.

Mycket går sjöfartens väg just nu

Joachim uppskattar att arbetet som vd på Maritimt Forum är utåtriktat och att han får lära sig

”Det här är en framtidsbransch och det är vår roll att kanalisera den positiva energin.”

NAMN: Joachim Glassell.

ÅLDER: 45 år.

BOR: Spånga, väster om Stockholm.

FAMILJ: Fru, tre barn och hund.

UTBILDNING: Magisterexamen i politisk filosofi.

ARBETE: Vd för Maritimt Forum.

SENASTE BÅTRESA: Förra sommaren när vi tog den batteridrivna färjan mellan Helsingör och Helsingborg efter vår Italiensemester.

någonting nytt i princip varje dag. Han tycker om att träffa medlemmarna som bland annat representerar företag, branschorganisationer, stiftelser, offentliga huvudmän, universitet och fackföreningar.

– Sedan är det förstås lite extra roligt att vi har medvind och mycket just nu går sjöfartens väg. Sveriges handelsflotta växer igen och vi passerade just hundrastrecket. Vi har fått en godsstrategi och under våren gav regeringen Trafikverket i uppdrag att bredda och utöka stödet till forskning och innovation på sjöfartsområdet. Det här är en framtidsbransch och det är vår roll att kanalisera den positiva energin.

Att sjöfarten har vind i seglen beror på flera

olika faktorer, menar Joachim. Många aktörer har blivit duktigare på att föra fram sin bild både till politiker och allmänhet. Han nämner Stockholms Hamnar som varit generös med att bjuda på information och synliggöra sin verksamhet, exempelvis genom att visa framväxten av Stockholm Norvik Hamn för allmänheten.

– Sjöfarten har helt enkelt blivit duktigare på att jobba på sin image. Men det är också omvärldsfaktorer som pekar mot sjöfarten. Vi konsumerar allt mer vilket i sin tur leder till fler transporter. Chaufförsbristen är akut och vi har kapacitetsproblem både på vägnät och järnväg. Det har lett till ett större intresse från transportköpare att titta på sjöfart.

Många är nyfikna på Stockholm Norvik Hamn

Joachim ser fram emot öppningen av Stockholm Norvik Hamn och tycker att satsningen på en storhamn i Stockholmsregionen, där hälften av landets konsumtion sker, är positiv. Han hoppas att det ska bli möjligt att knyta ihop den nya hamnen med det nationella transportsystemet och ser gärna att Trafikverket backar upp när det gäller förflyttningen av gods från ham-

nen och vidare ut i landet.

– Det är väldigt spännande med Stockholm Norvik Hamn och vi märker att det finns en stor nyfikenhet kring vad den nya hamnen kommer att föra med sig.

Maritimt Forum belyser även det marintekniska området och nästa generations isbrytare. Sveriges fem isbrytare ska bytas ut senast 2030 vilket är ett stort industriprojekt som involverar flera svenska storföretag, bland annat Stena, SSAB, ABB och Saab Kockums.

– Det kommer vara en av Sveriges största infrastruktursatsningar de kommande åren och beräknas uppgå till mellan 3,3–3,6 miljarder kronor. Utöver att hålla sjövägen öppen året om, ger det oss möjlighet att visa svensk innovation i framkant.

Som småbarnsförälder och hundägare är det inte svårt för Joachim att få tiden att gå. Avkoppling för honom är att få förkovra sig i en god bok. Han läser gärna biografier om personer kända från historien, som politiker, kungar och fältherrar. Och så gillar han att baka.

– Jag började med surdeg långt innan det blev inne och ger mig även på briocher och croissanter. ☺

HAMNARNAS HISTORIA

FOTO: SJÖHISTORISKA MUSEET/STURE DAVID LUNDSTRÖM

Tre pojkar beskådar kryssningsfartyget Oslofjord som ligger för ankar på Stockholms ström.

Lyxliv till sjöss

Peninsular & Oriental Steam Navigation Company är namnet på det rederi som sägs ha varit det första med att erbjuda kryssningar. Verksamheten går så långt tillbaka som till 1837 när post och passagerare började fraktas sjövägen från England till Portugal och Spanien.

Några år senare introducerade rederiet kryssningar för privatpersoner med destinationerna Malta, Gibraltar och Aten. De var först i världen med konceptet och anses därför vara världens äldsta kryssningsrederi. Efterfrågan var stor på resorna och för att möta kundernas behov byggdes allt större och lyxigare fartyg. Det var just med lyx som de stora rederierna konkurrerade om kunderna. De skapade bland annat större utbud av res-

tauranger och mer saker att göra ombord.

Peninsular & Oriental Steam Navigation Company är namnet bakom P&O Cruises som sedan 2003 är en del av Carnival Cruises.

När flyget mer och mer tog över persontransporter fick kryssningsfartygen ett lite annorlunda fokus. Tidigare handlade det ofta om att transportera sig någonstans även om själva resan också var en upplevelse. Nu skiftade branschen fokus och valde istället att erbjuda kryssningar där fartygets storlek, exklusiviteten och lyxen kom i första hand. Vart fartyget egentligen åkte blev mindre viktigt.

Stockholm har sedan länge varit en populär destination för kryssningsfartygen. År 1884 började engelska rederier med kryssningstrafik till Sankt Petersburg

och då anlöpte fartygen även Stockholm. Stockholmsutställningen 1897 lockade hit sex kryssningsfartyg och lika många kom under OS 1912.

År 1948 kom de första kryssningsfartygen efter kriget. Från omkring 1960 började kryssningstrafiken öka och slog rekord med 33 fartyg år 1969. Under 1990-talet inleddes en ny och snabbare expansion.

I år väntas så många som 287 kryssningsfartyg och 650 000 passagerare gästa Stockholms Hamnarnas hamnar. ⚓

Mer historia

Du kan läsa och lyssna på fler berättelser på stockholmshamnar.se/historia

Stockholms Hamnar
Magasin 2, Frihamnen
Box 273 14, 102 54 Stockholm

Telefon: 08-670 26 00
info@stockholmshamnar.se
www.stockholmshamnar.se